

Tárgy: Beszámoló a 2010. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

Előterjesztő: Lakatos Erzsébet vezető főtanácsos és Kohút Judit főmunkatárs
Kovács Edina igazgatónő (3-as 6-os és 7-es pont)
Hoffmanné Czirbully Mária főelőadó (2-es pont)

Véleményező bizottság: Szociális és Egészségügyi Bizottság
Oktatási és Kulturális Bizottság

ELŐTERJESZTÉS

Mezőberény Város Önkormányzat

2011. május 30-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdését figyelembe véve a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal.

Képviselő-testület 2010. május 31. napján fogadta el a gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2009. évi beszámolót. A gyámhatósági és gyámhivatali munkák a korábbi évekhez hasonlóan történtek, a gyámhivatalhoz tartozó településeknél változás nem történt, továbbra is Csárdaszállás, Kamut és Köröstarcsa vonatkozásában látjuk el feladatainkat, változatlanul két fővel.

A képviselő-testület elé kerülő beszámoló tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Kormányrendelet 10. számú melléklete határozza meg, mely rendelkezik a tartalmi követelményekről a helyi önkormányzatok számára (a Gyvt. 96. §-ának (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez), melyek az alábbiak:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,
 - ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.
5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a Képviselő-testületet, hogy az előterjesztésben foglaltakat vitassa meg és a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatokról szóló beszámolót fogadja el.

HATÁROZATI JAVASLAT:

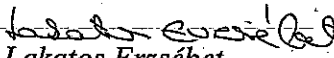
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 96.§ (6) bekezdésében foglaltak alapján - megtárgyalta a gyámhivatal hatáskörébe tartozó gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2010. évi beszámolót és **megköszönve a beszámolókat készítő végzett munkáját azt elfogadja.**

Képviselő-testület megállapítja, hogy a beszámoló a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásokról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklet szerinti tartalmi követelményeknek megfelel.

Felelős: Dr. Baji Mihály jegyző

Határidő: azonnal

Mezőberény, 2011. május 18.

Lakatos Erzsébet
vezető főtanácsos

Beszámoló a 2010. évi gyermekvédelmi feladatok ellátásáról

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2009. évben		2010. évben	
Állandó bejelentett lakosok száma: 10939 fő		Állandó bejelentett lakosok száma: 10911 fő	
Születések száma: 102 fő		Születések száma: 103 fő	
0-18 éves korig: 2137 fő	ebből fiú: 1107 fő ebből lány: 1030 fő	0-18 éves korig: 2117 fő	ebből fiú: 1094 fő ebből lány: 1023 fő
Elhunytak száma (körzetközpontához tartozó településeket is figyelembe véve): 207 fő		Elhunytak száma (körzetközpontához tartozó településeket is figyelembe véve): 145 fő (Mezőberényi elhunyt lakosok száma: 103 fő)	

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesültek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

Ellátás megnevezése	Támogatásban részesültek száma (fő)	Állami támogatás (Ft)	Önkormányzatot terhelő kiadás (Ft)
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (július, november)	1026	11 542 000	0
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	181 család/ 252 gyermek		2 103 500
Gyermekétkeztetés (normatív+önkorm.rendelet)	119 (normatív) 566 (Önk.rend.)	7 735 000	703 145
Gyermekek nyári szociális étkeztetése	220	3 756 240	0
Autóbusz (vásárolt bérletek)	3566		3 781 020
Óvodáztatási támogatás	146	1 700 000	0
Összesen:	7 515	24 733 240	6 587 665

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

Jogosultak köre: A jogosultságot akkor lehet megállapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130 %-át (37.050 Ft-ot),
- ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, 140 %-át (39.900 Ft-ot), vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, (39.900 Ft-ot),
- ha a nagykorúvá vált gyermek a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy felső oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be. (Nagykorú gyermek jogosultságát házasságkötése esetén az új családban felül kell vizsgálni.)

A vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000 Ft-ot), vagy együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszörösét (1.995.000 Ft-ot). (Nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.)

A jövedelemszámításnál irányadó időszak: rendszeres jövedelem esetén - kérelem benyújtását megelőző hónap, nem rendszeres jövedelem esetén megelőző egy év.

A gyermekétkeztetés normatív kedvezményére:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás, 1-7. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermek után az intézményi térítési díj 100 %-a,
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekenként az intézményi térítési díj 50 %-a,
- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-a.

jogosultak továbbá Gyvt. 20/A §-ában meghatározott egyszeri támogatásra, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév július 1-jén, tárgyév november 1-jén fennáll.

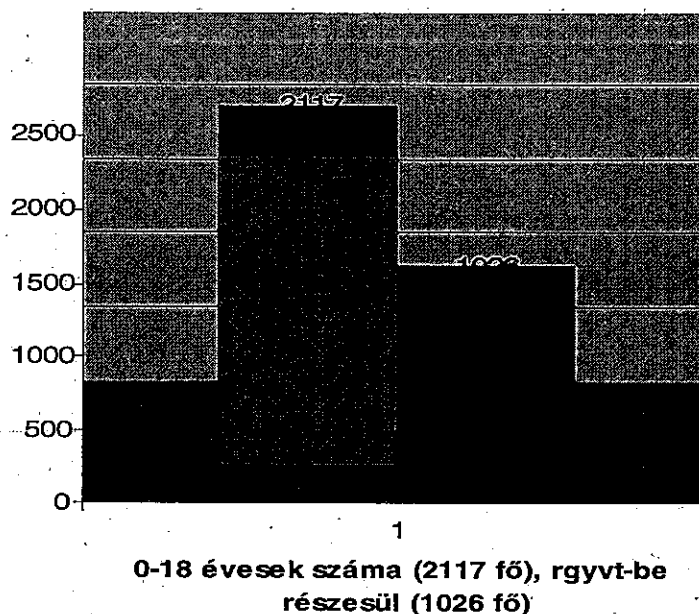
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény eseti támogatás összege 5.800.- Ft gyermekenként. Az állam 100%-ban biztosította a támogatást. Emellett ingyenes tankönyvellátásban is részesülnek a rászoruló gyermekek.

2010 évben 12 gyermek rendszeres gyermekvédelmi kérelme került elutasításra,

Elutasítás oka a csalásban az egy főre jutó jövedelem meghaladta az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 130 %-át, illetve 140 %-át.

A Mezőberényben élő 0-18 éves gyermekek közel **48 %-a** jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. A megelőző évhez képest emelkedett a támogatásban részesülők száma.

RGYVT-BEN RÉSZESÜLŐ GYERMEKEK ARÁNYA

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 345 fő, amely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők 33,6 %-a.

Hátrányos helyzetű gyermek, tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította.

E csoporton belül **halmozottan hátrányos helyzetű** az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint - óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállításának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás a Szociális és Egészségügyi Bizottság átruházott hatásköre.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető az a gyermeket gondozó család, amely időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. A rendkívüli támogatás esetenkénti legkisebb összege gyermekenként 1.000.- Ft, legmagasabb összege 30.000.- Ft lehet. Rendkívüli támogatás évente gyermekenként legfeljebb 6 alkalommal adható, és együttes összege nem haladhatja meg gyermekenként az évi 50.000.- Ft-ot.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 2010. évben 181 család részesült, elutasított kérelem 86 fő volt, melynek oka, hogy a beadott kérelmek nem tartalmaztak rendkívüli élethelyzetet.

Étkezési támogatásban 566 tanuló, havonta átlagosan 56,6 fő részesült. 2010-ben 3 566 autóbusrészt lett vásárolva, havonta átlagosan 356,6 fő kapott részt.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra fordított összeg 2010. évben 6 587 665.-Ft

A **szociális nyári gyermekétkeztetés** keretében 2010. június 16. és augusztus 31. között, (54

munkanapra), háromszori kiosztással, összesen 188 gyermek, 16 napra 32 gyermek, összesen 220 gyermek részére felmelegíthető étel került kiosztásra a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat közreműködésével. Gyermekek szociális étkeztetésére állami támogatás összege **3.756.240.-** Ft volt.

Rendszeres kapcsolatot tartunk a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozóival. Többek között környezettanulmányok készítésében, a családokkal való kapcsolattartásban adnak segítséget. A krízishelyzetben lévő családokról folyamatos az információ csere. A gyermeket nevelő családoknál a kialakult krízis helyzetet – ami főként anyagi helyzet miatt van – igyekszünk közösen megoldani. A gazdasági válság a munkanélküliség magával hozza, hogy egyre több család kerül még nehezebb anyagi helyzetbe, fokozatosan nő azok száma akik segítségre szorulnak, amit azonban csak lokalizálni tudunk, véglegesen megoldani a rendelkezésre álló összegekből nem lehet.

2009. január 1-jén hatályba lépett a gyermekvédelmi törvényben szabályozott óvodáztatási támogatás, amelyet azok a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szülei vehetnek igénybe, akik megfelelnek a kritériumnak.

Óvodáztatási támogatás állapítható meg annak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szülőjének, aki:

- a három-, illetve négy éves gyermekét annak az évnek az utolsó napjáig beíratta az óvodába, amelyben a gyermek a negyedik életévét betöltötte,
- gondoskodik gyermeke rendszeres óvodába járásáról,
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, valamint
- gyermekének három éves koráig legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Ha mindkét szülő gyakorolja a felügyeleti jogot, akkor ez a feltétel mindkét szülőre vonatkozik.

Rendszeres óvodába járásnak minősül, ha

- a gyermek az óvodai nyitvatartási napokon naponta legalább 6 órát az óvodában tartózkodik, és
- a szülő által a nevelési –oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8) MKM. Rendelet 20 § (2) bekezdésének a) pontja szerint igazolt és igazolatlanul mulasztott napok száma együttesen nem haladja meg a munkanapokra eső óvodai nevelési napok 25% -át azzal, hogy a mulasztásból tíz napot július-augusztus hónapokban a 25% megállapításnál figyelmen kívül kell hagyni

Az óvodáztatási támogatás összege 2010. évben első alkalommal 20 000 Ft, ezt követően esetenként és gyermekenként 10 000 Ft.

A helyi rendelet alapján, az első alkalommal folyósításra kerülő óvodáztatási támogatást elsősorban természetbeni ellátás formájában kell nyújtani, amely a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának került átadásra, akik biztosították a gyermekek érdekében történő felhasználást.

Természetbeni ellátás különösen az óvodás gyermek tanszer, tisztasági csomag, tornaszer, és ágynemű támogatása, az általános iskolás gyermekek tankönyv és tanszerellátásának támogatása, a gyermekintézmények étkezési térítésének díjkedvezménye, tandíj, egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve egyéb ellátás kifizetésének átvállalása.

2010. évben óvodáztatási támogatásban részesített gyermekek száma támogatási alkalmak és életkor szerint

Sor- szá m	Megnevezés		Támogatásban részesített gyermekek száma			Támogatásra fordított összeg (E Ft, kerekítve)			1 főre jutó támogatás összege, Ft
			pénzbeli	természet-beni	összesen (b+c)	pénzbeli	természet-beni	összesen (e+f)	
a			b	c	d	e	f	g	
01	Első alkalommal (02–05.sorok)			24	24		480	480	20 000
02	Ebből:	3 éves	0	0		0	0		
03		4 éves	0	20	20	0	400	400	20 000
04		5 éves	0	4	4	0	80	80	20 000
05		6 éves	0	0		0	0		
06	Második alkalommal (07–11. sorok)		68		68	680		680	10 000
07	Ebből:	3 éves	0	0		0	0		
08		4 éves	21	0	21	210	0	210	10 000
09		5 éves	27	0	27	270	0	270	10 000
10		6 éves	20	0	20	200	0	200	10 000
11		7 éves	0	0		0	0		
12	További alkalmakkor (13–16. sorok)		54		54	540		540	10 000
13	Ebből:	4 éves	2	0	2	20	0	20	10 000
14		5 éves	25	0	25	250	0	250	10 000
15		6 éves	25	0	25	250	0	250	10 000
16		7 éves	2	0	2	20	0	20	10 000
17	Összesen (01+06+12)		122	24	146	1 220	480	1 700	

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

Mezőberény Város Önkormányzata a kötelező feladat-ellátási körébe tartozó, személyes gondoskodás keretében nyújtott gyermekjóléti alapellátásokat integrált intézményén, a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálaton keresztül biztosítja, az alábbiak formájában:

- a) gyermekjóléti szolgáltatás
- b) bölcsőde
- c) helyettes szülői hálózat

a) Gyermekjóléti szolgálat

A szolgálat 1998. január 1-től a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvénynek megfelelően látja el feladatait. Intézményi társulás keretében 2007 januárjától a szolgáltatás Kamut, Murony és Bélmegyer községekre is kiterjed.

A gyermekjóléti szolgálat a személyi és tárgyi feltételek tekintetében megfelel a jogszabályi előírásoknak.

A feladatellátás Mezőberényben három főállású, szakirányú végzettséggel rendelkező családgondozó foglalkoztatásával valósul meg. Mindhárom kistélepülésen helyben, rész munkaidőben alkalmazott családgondozók tevékenykednek. Velük rendszeres a

kapcsolattartás, a találkozások alkalmával lehetőség nyílik a felmerülő problémák megbeszélésére, a szakmai információk átadására, valamint a jogszabályi változások követésére.

A családgondozók munkáját heti 6 órában pszichológus, 4 órában mentálhigiénés tanácsadó, valamint heti 3 órában jogász is segíti.

Személyi feltételek alakulása a 2010. évben:

Település	Létszám (fő)	Képesítés
Mezőberény	3 fő	• szociális munkás és kapcsolatügyeleti mediátor • szociális munkás • mentálhigiénés szakember
Kamut	0,25 fő	szociális munkás
Murony	0,25 fő	szociális munkás
Bélmegyer	0,25 fő	védőnő

A Gyermekjóléti Szolgálat a Családsegítő Szolgálattal közös épületben, de önálló szakmai egységként működik. A 2008. évben elnyert Dél-alföldi Operatív Program keretében nyújtott pályázati támogatásnak köszönhetően a két Szolgálat térben is elkülönül egymástól. Az épület átalakításával lehetővé vált, hogy minden családgondozó önálló irodában, megfelelő bizalmi légkör biztosítása mellett foglalkozzon a kliensekkel. Az épület fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése a mozgásszervi problémákkal küzdők, valamint az érzékszervi fogyatékosok számára is lehetővé teszi a szolgáltatások igénybevételét.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységének bemutatása

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítését, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermekek visszahelyezését szolgálja. A gyermekvédelmi törvény megfogalmazása alapján a veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése, melynek szakmai koordinációját Szolgálatunk látja el. A jogszabályi előírásoknak megfelelően az elmúlt évben 6 alkalommal szerveztünk a jelzőrendszeri tagok részvételével szakmaközi megbeszéléseket. A találkozók témája a településünkön aktuálisan megjelenő problémákra fókuszál, mely által lehetővé válik a gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerése.

A gyermekeket érintő problémák észlelése és jelzése a jelzőrendszer tagjai (oktatás, egészségügy, szociális, hatósági területen dolgozó – gyermekekkel foglalkozó szakemberek) számára kötelezettség, ugyanakkor a társadalom minden tagjának felelőssége is. A gyermekjóléti szolgálat munkáját nagymértékben meghatározza az, hogy miként működik a jelzőrendszer, milyen a kapcsolat a tagok között, hiszen az egymásnak átadott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a Szolgálat munkáját, hisz az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni. A jelzőrendszeri tagok és Szolgálat dolgozói közötti kapcsolat kielégítő, jelzési kötelezettségeiknek eleget téve veszélyeztetettség észlelése esetén az azonnali jelzés a gyors és hatékony beavatkozást teszi lehetővé.

Az eredményesebb segítő munka érdekében a szakmaközi megbeszéléseken túl,

esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat is szervezünk minden indokolt esetben, ezzel is a problémák hatékonyabb megoldását segítve. A tapasztalatok szerint a megvalósult megbeszélések hasznosak, elősegítik a problémamegoldást, és egyben a jelzőrendszer tagjaival való szorosabb kapcsolattartást is. Az elmúlt években egy-egy konkrét gyermek esetében az osztályfőnökökkel is igyekeztünk kapcsolatot kialakítani, ennek érdekében havonta 1 alkalommal személyesen is felkerestük őket az iskolában. Az intenzívebb együttműködés eredményesebbé tette az információáramlást, s egyben lehetőséget adott arra, hogy jobban megismerjék az intézményben folyó gyermekvédelmi tevékenységet is.

A 2010. évben a jelzőrendszer által küldött jelzések számát az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	Küldött jelzések száma
Egészségügyi Szolgáltató	7
Ebből védőnői jelzés	6
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgálat	7
Közüoktatási intézmény	131
Rendőrség	40
Pártfogó felügyelet	5
Állampolgár	1
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	70
Összesen:	267

Az előző évben a legtöbb jelzés, azaz az összes jelzés 49%-a, a közoktatási intézményekből érkezett a Szolgálatunkhoz, mely nem meglepő, hiszen a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 2010. októberében hatályba lépett módosítása még inkább megerősíti az iskola jelzési kötelezettségét a gyermekjóléti szolgálat felé a gyermek igazolatlan hiányzása esetén. Ennek megfelelően a jelzések főként igazolatlan hiányzások miatt érkeztek, illetve a gyermekek iskolában tanúsított magatartásbeli problémái esetében. A legtöbb igazolatlan hiányzás a középiskola 9-10. osztályába járó tanulók esetében figyelhető meg. Tapasztalataink alapján a hiányzások hátterében leggyakrabban a szülő elhanyagoló magatartása áll, így nehéz eredményt elérni akár gyermekvédelmi, akár szabálysértési vonalon, hiszen sok esetben a szülő számára sem fontos a tanulás, nem érték a tudás.

A korábbi évekhez képest emelkedett a tankötelezettségüket nem teljesítő gyermekek száma is.

A 2010. augusztus 30-ai hatállyal módosított családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény 15.§-a alapján a települési önkormányzat jegyzője elrendeli a gyermek védelembe vételét ha a tanköteles gyermek az adott tanévben 50 tanóránál többet mulaszt, valamint felfüggeszti a teljes összegű iskoláztatási támogatás folyósítását. A tavalyi évben összesen 2 gyermek esetében került erre sor.

Megszaporodott a Rendőrségtől érkezett fiatalkorúak által elkövetett szabálysértésekről szóló jelzések száma is.

- Szabálysértést elkövetett: 13 fő, ebből 5 fő gyermekkorú, 8 fő fiatalkorú
- Bűncselekményt elkövetett: 5 fő, ebből 1 fő gyermekkorú, 4 fő fiatalkorú volt.

A tavalyi évben ezek főként lopással, csoportos garázdasággal kapcsolatos cselekmények voltak. Megállapítható, hogy mindezek hátterében a szülők nem megfelelő odafigyelése, a következtelen nevelési módszerek, és a kedvezőtlen baráti társaság húzódik meg. Az elkövetők életkorát illetően megfigyelhető, hogy egyre fiatalabb korban jelennek meg a különböző deviáns magatartásformák.

Sajnálatos módon egyre több olyan családi konfliktushoz riasztották a rendőrség munkatársait, ahol a gyermekek is szemtanúi voltak a szülők közötti akár tettelegességig is

fajuló veszekedéseknek, vitáknak. A családon belüli bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati,- pszichés problémák, és szenvedélybetegség állt.

A gyermekjóléti szolgálat családgondozói szervezési, gondozási és szolgáltatási feladatokat látnak el. A családgondozás történhet önkéntes megkeresésre, jelzőrendszer által küldött jelzésre, valamint együttműködésre kötelezésként (védelembé vétel, szakellátásban lévő gyermek családja). A család gondozása, segítése, meghatározott feladatokkal történik, egy olyan komplex tevékenység mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja.

A gyermekjóléti szolgálathoz érkező jelzéseket a családgondozók fogadják, és megteszik a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez igazodó intézkedést a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. Így kerülhet a gyermek alapellátásba, továbbá védelembé vétel elrendelését vagy egyéb hatósági intézkedés megtételét is kezdeményezhetik.

A segítségnyújtás elsődleges módját tehát az **alapellátásban** történő családgondozás jelenti. A Szolgáltatásban részesülők számára a családgondozó egyéni esetkezelést, életvezetési, gyermeknevelési tanácsadást nyújt, elősegíti a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését. Információt közvetít a szociális támogatási lehetőségekről, átirányít egyéb szolgáltatásba (egészségügyi, oktatási stb.), valamint segíti a hivatalos ügyek intézését.

A 2010. évben a Szolgálatnál 65 fő gyermeket gondoztunk alapellátás keretein belül, mely tevékenységforma elmúlt évben az esetek többségében elegendőnek bizonyult.

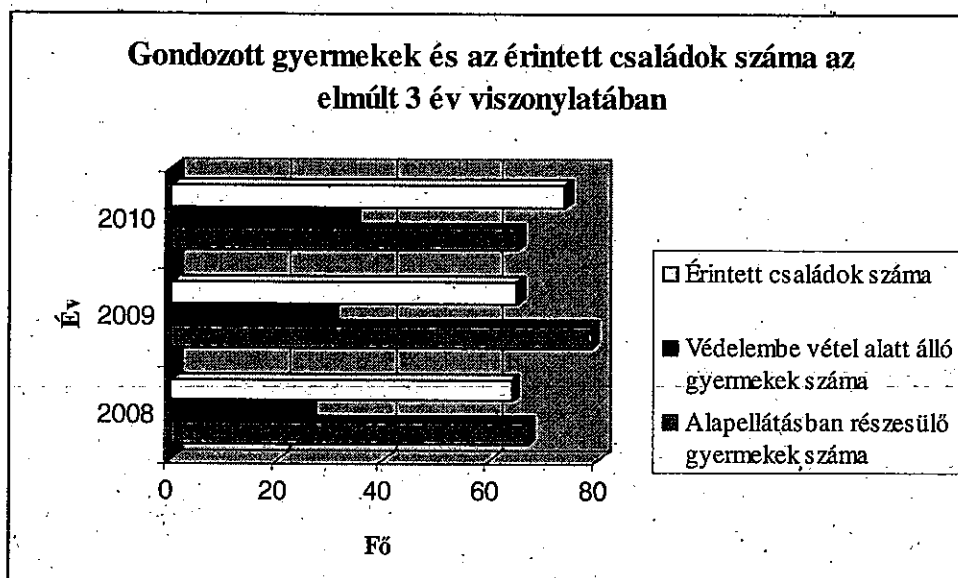
Ha az alapellátás önkéntes igénybevételével a problémát megszüntetni nem lehet, a gyermek veszélyeztetettsége továbbra is fennáll vagy súlyosbodik, a szülő vagy gyermek nem együttműködő **védelembé vételre** kerül sor.

A 2010. évben összesen 34 fő gyermek állt védelembé vétel alatt. A védelembé vételt követően a családgondozó egyéni gondozási nevelési tervet készít a család és az érintett szakeberek bevonásával. A gondozási nevelési tervben rögzítésre kerülnek azok a feladatok, amelyek betartásával és ellenőrzésével megszüntethetőek a problémák. A védelembé vett gyermekek esetében a pozitív változás, a veszélyeztetettség csökkentése, elhárítása gyakran csak hosszadalmas családgondozói munkával, a szülő és a gyermek megfelelő együttműködésével, és a gondozási nevelési-nevelési terv következetes betartásával érhető el. Ha nem történik változás a család életében, a szülők nem működnek együtt, akkor a családgondozó javaslatot tehet a gyermek családból való kiemelésére.

A 2010. évben gondozásban részesülők korcsoportonkénti és nemenkénti megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti:

Gondozási típus	Fiú					Lány					Mind- összesen
	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	Összesen	
Alapellátás	2	3	12	22	39	1	3	11	11	26	65
Védelembé vett	2	4	5	7	18	1	3	4	8	16	34
Átmeneti nevelt	0	2	6	3	11	0	1	1	0	2	13
Utógondozás	1	0	0	1	2	1	0	0	0	1	3
Összesen	4	9	23	32	68	4	7	15	19	44	115

A 2010. évben a gondozásunk alatt álló gyermekek száma összesen 115 fő volt, melyből alapellátásban történő családgondozás 65 főt, a védelembe vétel 34 főt érintett. Átmeneti nevelésben 13 fő gyermek, utógondozásban 3 fő részesült. Ez összesen 74 családot érint.

A fenti diagram a Szolgáltatnál gondozásban lévő gyermekek számát mutatja be az elmúlt három év vonatkozásában. Elmondható, hogy a gondozásban lévő gyermekek száma nagymértékben nem változott, viszont a védelembe vett gyermekek száma évről évre emelkedő tendenciát mutat, melyet sok esetben az együttműködés hiánya miatt kellett kezdeményeznünk a hatóság felé. Érezhetően nőtt a sokproblémás családok száma, ahol egyszerre kell szembesülnünk az anyagi, életvezetési, gyermeknevelési és családi-kapcsolati problémákkal.

A védelembe vételt kiváltó okok változatlanul igen összetettek, a családok egyszerre több működési zavart hordoznak, a gyermek pedig több tünetet produkál. A védelembe vétel elsődleges okai közt szerepelnek az életviteli és életvezetési problémák, melyek közt a pénzbeosztási gondok illetve az adósságok felhalmozása jellemző. Több család esetében fordul elő a nehéz anyagi helyzet ellenére jelentős alkoholfogyasztás és egyéb káros szenvedély. Elsődleges okként említhető még a szülők nem megfelelő szocializációjából adódó gyermeknevelési problémák, így az elhanyagolás, a családi konfliktusok, valamint a pszichés megbetegedések és az iskolai problémák, hiányzások.

A védelembe vételi felülvizsgálatok során többnyire a hatósági intézkedés fenntartására került sor. Ennek oka is visszavezethető arra a tényre, hogy a védelembe vett gyermekek veszélyeztetettségét összetett problémák váltják ki.

A védelembe vétel megszüntetésére 2010. évben összesen 9 gyermek esetében került sor, közülük 2 fő tekintetében beszélhetünk eredményes együttműködésről, így a veszélyeztetettség megszüntetéséről, 2 fő esetében családból való kiemelésre került sor, 4 fő nagykorúvá vált, 1 fő pedig lakóhelyet változtatott.

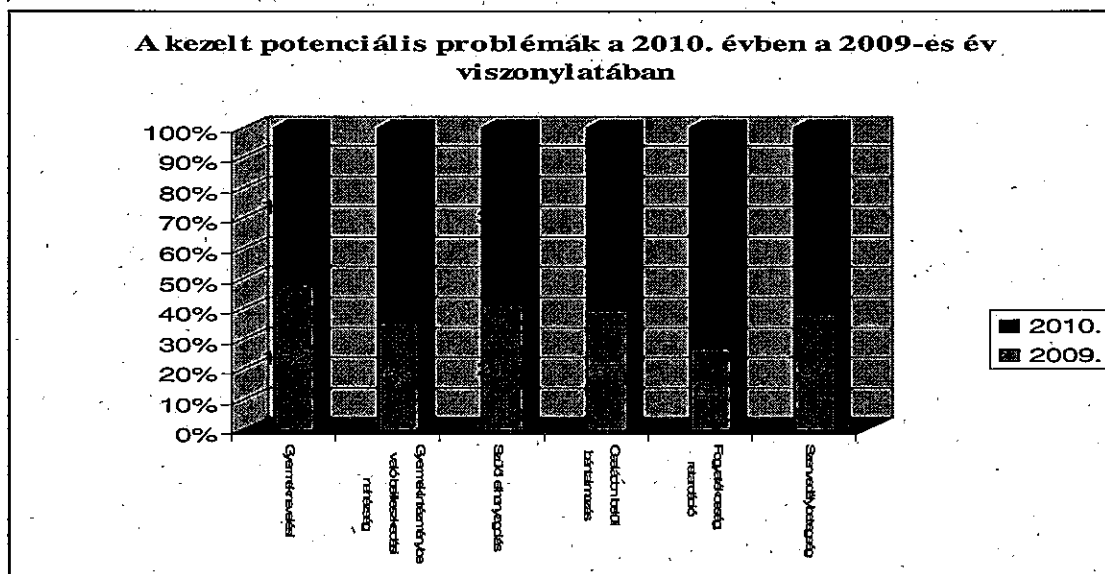
2010. évben 4 esetben került sor családból való kiemelésre a szülők súlyosan veszélyeztető körülményei miatt. A gyermek családjából való kiemelése nehéz helyzetbe állítja a szülőt és gyermekét, ennek ellenére ezt a nehéz döntést két esetben kellett meghozniuk a családgondozóknak. Egy alkalommal a szülő kérésére, egy alkalommal pedig a gyermek saját kérésére történt a kiemelés.

A tárgyév során 13 átmeneti nevelésben lévő gyermek családja részesült családgondozásban. Ennek célja a szülők gyermeknevelési körülményeinek javítása annak érdekében, hogy képessé váljanak az alapvető gondozási, nevelési feladatok ellátására, s ennek eredményeként a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint a 2010. évben:

Megnevezés	Kezelt problémák száma	Érintett gyermekek száma
1. Anyagi (megélhetési, lakhatás)	1522	80
2. Gyermeknevelési	1627	80
3. Beilleszkedési nehézség	108	13
4. Magatartászavar, teljesítményzavar	1048	56
5. Családi konfliktus	1063	60
6. Szülők vagy a család életvitele	1058	71
7. Szülői elhanyagolás	306	48
8. Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	87	16
9. Fogyatékoság, retardáció	174	17
10. Szenvedélybetegségek	156	31
Összesen:	7149	472

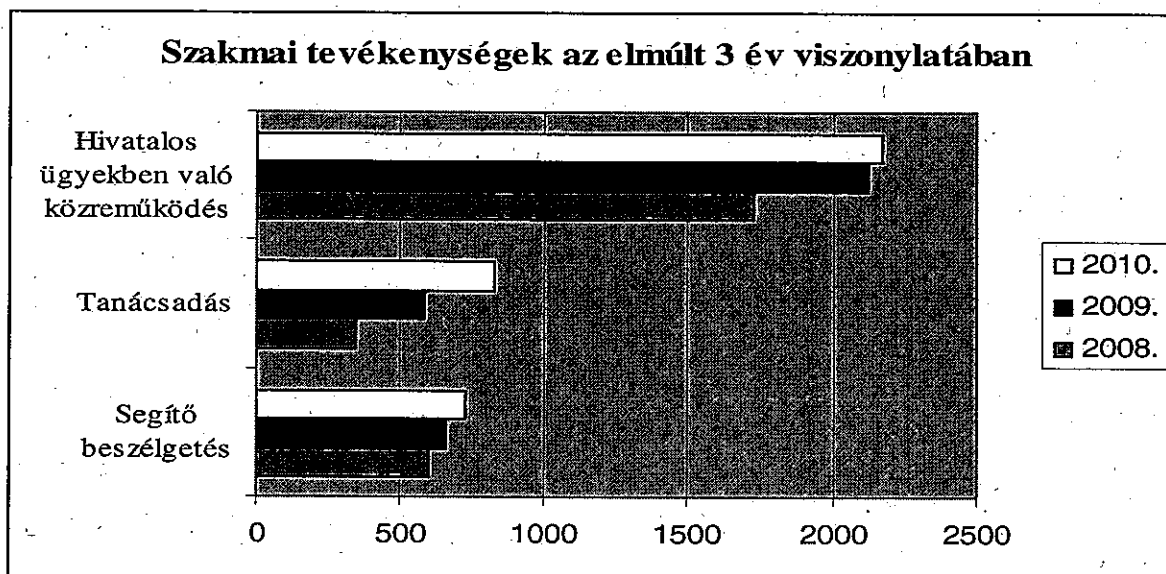
A táblázat alapján jól látható, hogy szinte minden gondozásban álló család anyagi, megélhetési problémákkal is küzd, melyek gyakran családi konfliktusokhoz vezetnek. Magas a magatartászavarral küszködő gyermekek száma, ahol gyakran előfordul, hogy a szülő nem mindig együttműködő partnere az oktatási intézménynek a problémák megoldásában.

A tavalyi évhez képest nőtt a gyermeknevelési, a gyermekintézménybe való beilleszkedési probléma, a szülői elhanyagolás, a családon belüli bántalmazás, a fogyatékoság, retardáció és a szenvedélybetegség. A családi konfliktusok növekedésének következményeként magasabb számban fordult elő a gyermekek lelki bántalmazása. A gyermeknevelési problémák száma évről évre emelkedő tendenciát mutat. Ez egy folyamat, amely gyakorlatilag a gyermek serdülőkorba lépésével csúcsosodik ki. A háttérben általában a szülő elhibázott, következtlen nevelésmódja áll.

A gyermekjóléti szolgálat szakmai tevékenységeinek száma 2010. évben:

Megnevezés	Szakmai tevékenység száma	Érintett gyermekek száma
Információnyújtás	3311	99
Tanácsadás	823	98
Segítő beszélgetés	727	67
Hivatalos ügyekben való közreműködés	2169	76
Családlátogatás	676	115
Közvetítés más szolgáltatásba	200	32
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvételek	20	24
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvételek	18	27
Elhelyezési értekezleten való részvétel	4	8
Konfliktuskezelés	152	57
Szaktájékoztató megbeszélés	323	
Esetkonferencia	14	10
Örökbefogadással kapcsolatos intézkedés	-	-
Adományozás	2688	64
Szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gondozása	5	7
Összesen	11422	778

Az elmúlt három évben a szakmai tevékenységek száma emelkedést mutat, a 2010-es év a 2009-es évhez képest közel 25% -os emelkedést mutat. Az adatokat tekintve az első helyeken szerepel az információnyújtás, hivatalos ügyekben való közreműködés, majd a tanácsadás, a segítő beszélgetés és az adományozás. A fennálló problémák súlyosbodása miatt a segítő

beszélgetések és a tanácsadások száma nőtt, valamint a szakmaközi megbeszélésekre is több alkalommal került sor. Pozitívként elmondható, hogy adományosztásra is több lehetőségünk adódott, mint az előző évben.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása a védőnői szolgálattal való szoros együttműködésben valósul meg.

A tavalyi év folyamán 5 szociális válsághelyzetben lévő várandós anya részesült családgondozásban. A válsághelyzet mentális állapot, fogyatékoság illetve szociális helyzet miatt alakult ki.

A védőnői szolgálat jelzése alapján veszélyeztetett, illetve fokozott gondozást igényel még további 9 várandós, akik nem egészségügyi állapotuk, hanem anyagi, szociális helyzetük illetve a család életvitele miatt kerültek ilyen élethelyzetbe.

A kismamák számára információkat közvetítünk, tanácsokkal látjuk el őket, és segítséget nyújtunk a szülői szerepre való felkészüléshez.

A Szolgálat tevékenységi körébe tartozó további feladatok

A gyermekjóléti szolgálatnál folyamatosan elérhető a Kapcsolatügyeleti mediáció, melynek az elvált szülők gyermekeikkel való kapcsolattartásában van fontos szerepe. Az elmúlt évben 2 mediátor végzettségű családgondozó a mediáció technikáját alkalmazva 336 alkalommal nyújtott szakszerű segítséget az igénybevevők számára.

Helyet biztosítunk pártfogó felügyelőnek, aki helyben találkozik a pártfogói felügyelet alatt álló gyermekekkel és családjaikkal. Ez lehetőséget ad számunkra is a pártfogóval való személyes konzultációra a hatékonyabb családgondozás eléréseért.

Évek óta működtetjük egy önkéntesünk vezetésével a Kamasz Klubot, mely a látókörünkben lévő hátrányos helyzetű 10-12 éves gyermekek számára nyújt lehetőséget az életkorukból adódó kérdések és dilemmák megbeszélésére.

Hagyományaink közé tartozik a nyári napközis tábor szervezése, mely a Mezőberényben élő általános iskolás gyermekek számára biztosít napközbeni hasznos szabadidős elfoglaltságot. Az elmúlt évben a Békés Megyei Önkormányzat pályázati támogatásának köszönhetően kézműves foglalkozásokkal, kirándulásokkal színesíthettük a tábor programját.

Szeretnénk hagyományt teremteni az évről-évre megszervezett karácsonyi és húsvéti díszkészítéssel is, amit a gyerekek nagyon szeretnek és várnak, ezeken az alkalmakon a részvételi arány növekvő tendenciát mutat.

2010 decemberében a Nagycsaládosok Egyesületével és a Vöröskereszttel együtt szerveztük meg a karácsonyi ajándékgyűjtést és osztást, ezáltal több családnak és gyermekeknek tudtunk kedveskedni.

A tavalyi évben is részt vettünk az Önkormányzat által megpályázott nyári tartós élelmiszerek kiosztásában, amely során 220 családnak osztottunk élelmiszert.

Valentínyi Károly vállalkozó 2010. évben a rászorult családjaink számára nyújtott vetőburgonya adományt. Így 2010 májusában 30 család kezdhette meg a háztáji termelést. Ez a kezdeményezés rendkívül pozitív hatást ért el a hátrányos helyzetűek körében.

Összességében elmondható, hogy a 2010-es évben is a meglévő gazdasági nehézségek következtében a veszélyeztetések háttérében komplex problémák álltak. A munkanélküliek számának folyamatos emelkedése a családokat a létbizonytalanságba sodorta, a megélhetési nehézségek mellett a hitelek törlesztő részleteinek emelkedése, így a lakhatási problémák is a

felszínre kerültek. A nem megfelelő szülői szerepvállalás függvényében érezhetőek a gyermekek esetében előforduló egyre mélyülő problémák. A családok működési zavarai, a szülői szereptorzulások, szénvedélybetegségek kialakulásához és a családban nevelkedő gyermekek deviáns magatartásához vezetnek. Ezek a magatartásformák egyre több alkalommal nyilvánulnak meg a nevelési-oktatási intézményekben is, ahol a pedagógusok eszköztelenséggel szembesülnek.

A fent említett problémák a 2011. március 30-án megrendezésre került éves gyermekvédelmi tanácskozáson is felszínre kerültek. A tavalyi évhez hasonlóan elsődleges problémaként fogalmazódott meg a szakemberekben a szülői felelősség kérdése, a szülői értékrend nem megfelelő mivolta.

b.) Bölcsőde

A gyermekek napközbeni ellátására hivatott bölcsőde az elmúlt évben 30 férőhellyel működött. A kisgyermeket 3 csoportban 6 szakgondozónő látta el. Saját konyhával rendelkezik, egy szakácsnő gondoskodik a korosztálynak megfelelő ételek elkészítéséről. Két fő technikai dolgozó segíti a kisgyermek zavartalan ellátását.

2010. január 1. és december 31.-e között összesen 63 fő vette igénybe a szolgáltatást, decemberben 6 fő várakozott felvételre.

Az intézmény kihasználtsága a beírtakhoz viszonyítva 116.36% a gondozási napokhoz viszonyítva 79,88%.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 12 kisgyermek részesült, vagyis a család szociális helyzete alapján jogosult térítésmentes étkezésre. Tartós betegség miatt 50%-os díjkedvezményt vett igénybe 4 fő, míg a 3 vagy több gyermekes családra vonatkozó 50%-os kedvezményt 10 fő tudta érvényesíteni.

Védelembe vett gyermek az elmúlt évben nem volt a bölcsődében.

Az intézményben az ifjúságvédelemmel megbízott gondozónő rendszeresen részt vesz a gyermekjóléti szolgálat esetmegbeszélésein. A családgondozók tájékoztatást nyújtanak azokról az intézményekről, szolgáltatásokról ahová a szülők gyermekeik problémájával fordulhatnak. Egy kisgyermek sajátos nevelési igény miatt Békéscsabára járt fejlesztésre.

A Védőnői Szolgálattal és az Óvodákkal is jó a kapcsolata az intézménynek.

Az intézmény gyermekorvosa rendszeresen, havi 12 órában látogatja a kisgyermeket.

A jelentkezés és a kisgyermek felvétele folyamatosan történik. A családokkal a gondozónőknek jó a kapcsolata. Az intézmény nyitott, bármikor bejöhet a szülő, figyelemmel kísérheti gyermeke tevékenységét. Az új szülőket és a csak érdeklődőket is szívesen fogadjuk, segítően támogatjuk elhatározásukban, hogy a GYED letelte után éljenek a munkavállalási lehetőséggel.

A kisgyermekgondozás-nevelés egyre magasabb szakmai követelményeket támaszt a gondozónők elé, ezért a szolgáltatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében gondozónőink folyamatosan továbbképzéseken vesznek részt, konferenciákra is van lehetőségük eljutni.

c.) Helyettes szülői hálózat

Az intézmény továbbra is működteti a családban élő gyermekek átmeneti gondozása céljából a helyettes szülői hálózatot, ahol két házaspár biztosítja a jelenleg négy helyettes szülői férőhelyet. Az elmúlt évben nem került sor helyettes szülőnél történő elhelyezésre.

Védőnői Szolgálat

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri tagként, az intézmény szervezeti egységét alkotó védőnői szolgálat munkája is jelen beszámoló részét képezi.

A Védőnői Szolgálat ellátási területe kiterjed Mezőberény és Csárdaszállás 0-18 éves korú lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétege, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal, illetve valamilyen lakossági szűrésben érintettek.

Ezt a feladatot jelenleg 3 területi védőnő, és 1 iskolavédőnő látja el. Az 1 számú területi és az 1 számú iskolavédőnői körzet helyettesítéssel megoldott.

A védőnői tevékenység célja a prevenció /megelőzés/:

- az egészséges személyeknél az egészséges életmód, az egészséges környezet, az egészséges életkörülmények, egészséges személyiségfejlődés biztosítása.

- egészségmegőrzés, egészségfejlesztés.

- kockázati tényezők kiküszöbölése,

- a visszaesés megelőzése.

A gyakorlatban ez a széles skálájú feladat személyes, verbális felvilágosítás, kiscsoportos megbeszélés, védőnői tanácsadás keretei között valósul meg.

A védőnői munkamódszer alapja a személyre szóló gondozás, a családban történő folyamatos megkeresés, nyomon követés.

A területi védőnő gondozási tevékenységét azon családok körében végzi, ahol várandós, gyermekágyas anya, 0-6 éves korú gyermek, ill. olyan 6-16 éves korú gyermek él, aki nem jár semmilyen közösségbe.

A gondozott családok száma: 1. körzet: 143

2. körzet: 125

3. körzet: 139

4. körzet: 161

Az összes ellátandó család : 568

A születések számának alakulását jelzik az alábbi adatok:

év:	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
sám:	103	92	98	85	101	113	102	105	102	103

A gondozottak száma: 0-6 éves korig

várandós

1. körzet: 174

51

2. körzet: 168

34

3. körzet: 186

41

4. körzet: 196

44

Összesen: 724

170

Óvodai tevékenység:

1. körzet: Kodály u. óvoda
2. körzet: Luther u. óvoda
Kálvin u. óvoda
3. körzet: Mátyás u. óvoda
4. körzet: Kinizsi u. óvoda
Csárdaszállás

Az óvodai egészségügyi tevékenységhez tartoznak a tisztasági vizsgálatok, fejtetvesség vizsgálatok és az egészségnevelés.

Várándós gondozás

A védőnő nyilvántartja a körzetében bejelentett lakcímmel rendelkező/életvitel szerűen élő várandós anyákat. Célzott és szükséglet szerinti gondozást végez családlátogatás és védőnői tanácsadás keretén belül. Írásban értesíti a gyermekvédelmi szolgálatot, ha észleli a várandós anyja válsághelyzetét.

Családlátogatások /Szaklátogatások száma:

1. körzet:	619	808
2. körzet:	487	631
3. körzet:	868	1174
4. körzet:	890	1139

A védőnők által teljesített családlátogatások száma összesen: 2864
szaklátogatások száma összesen: 3752

Iskola védőnői munka:

Gondozott gyermekek száma:	Mezőberény-Bélmégyer Kist. Ált. Isk.:	879 tanuló
	Csárdaszállás	11 tanuló
	Gimnázium	578 tanuló
	összesen:	1468 tanuló

Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fej tetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik.

Iskolások körében beadott védőoltások:

HEPATITIS B /2x/	216
DITE	109
MMR	109

Az intézményekben az orvosi szobák kialakítása megtörtént, felszereltségük a rendeletben előírt minimum feltételeknek megfelelnek, alapvetően hiányzik a számítógép.

A védőnői munkánk során figyelemmel kísérjük az újszülöttek, csecsemők, kisgyermekek testi-lelki- és szociális jólétét. Ha ebben bármilyen eltérést észlelünk, amit kompetenciánkon belül nem tudunk jó irányba előmozdítani akkor azt szóban, szükség szerint írásban jelezzük a megfelelő intézménynek.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

- védelembe vettek száma, a védelembe vétel okai, felülvizsgálatok eredménye,
- ideiglenes hatályú elhelyezések száma, okai, gyámhivatali felülvizsgálat eredménye.

Jegyzői hatáskörben intézett ügyiratok száma:

2009. évben	2010. évben
Alapszámon iktatott ügyek: 171	Alapszámon iktatott ügyek: 354
Alszámon iktatott ügyek: 137	Alszámon iktatott ügyek: 1423
Határozatok száma: 121	Határozatok száma: 341
Végzések száma: 12	Végzések száma: 78

Gyámhatósági eljárások ügyfajták szerint

2009. évben	2010. évben
Alapellátás elrendelése: 21	Alapellátás elrendelése: 17
Védelembe vétel elrendelése: 30	Védelembe vétel elrendelése: 34

Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A jegyzői hatáskörbe utalt feladatokat 1 fő előadó látja el kapcsolatos munkakörben:

- védelembe vétel
- védelembe vétel felülvizsgálata
- ideiglenes elhelyezés
- családi jogállás rendezése

A gyámhatóság védelembe vételi eljárás keretében foglalkozik a különböző okokból veszélyeztetett helyzetbe került gyermekekkel.

Az eljárás során törekedni kell arra, hogy a veszélyeztető körülményeket úgy szüntessük meg, hogy a gyermek családból történő kiemelésére csak a legvégső esetben kerüljön sor. A gyermekek érdekében rendszeres, hatékony és eredményes a kapcsolatunk azon szervezetekkel (pl. Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat, Rendőrség, Oktatási- nevelési intézmények) amelyek vagy jogszabályi kötelezettségükből eredően, vagy munkájuk végzése során (pl. egészségügyi ellátások) szereznek olyan tapasztalatokat gyermek veszélyeztetéséről, amelyek gyámhatósági intézkedést igényelnek.

Védelembe vételre a 2010 évben legtöbb jelzés a gyermekjóléti szolgálattól, illetve az oktatási intézményekről és a rendőrségtől érkezett:

- szülőnek felróható magatartási okból
- gyermeknek felróható magatartási okból
- környezeti okból

Védelembe vétel keretében elrendelt intézkedések:

a szülő kötelezése hogy biztosítsák gyermekeik számára a rendszeres és pontos iskolába járás feltételeit, szüntessék meg az iskolai elkéséseket, indokolatlan, igazolatlan hiányzásokat	4 fő
a gyermek számára – kifogásolt magatartásának megszüntetése érdekében – magatartási szabályok megállapítása	17 fő
a szülő figyelmeztetése helytelen magatartásának megváltoztatására	8 fő

a szülő kötelezése, hogy működjön együtt a gyermekjóléti szolgálattól kirendelt családgondozóval, vegye igénybe a családgondozó segítségét, tartsa be javaslatait	1 fő
a szülő és gyermekeik kötelezése az ápoltság, tisztaság biztosítására, a környezetük rendezésére-rendben tartására	4 fő

Védelembe vétel felülvizsgálata

A települési önkormányzat jegyzője – kérelemre bármikor, hivatalból legalább évente – felülvizsgálja a védelembe vétel indokoltságát. A felülvizsgálat során a védelembe vétel már két éve fennáll és a védelembe vétellel a gyermek veszélyeztetettségét nem sikerült megszüntetni a gyámhatóság megküldi az illetékes gyámhivatalhoz felülvizsgálat céljából az iratanyagot.

A 149/1997.(IX.10.) Korm.rend. a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról a 91/E. § (3) az eredménytelen védelembe vételről szóló jegyzői döntés alapján a gyámhivatal a hivatalból indított eljárása során megteszi a hatáskörébe tartozó intézkedéseket, így különösen meghallgatja a gyermeket gondozó szülőt, a különélő szülőt, a gyermek gyámját, szükség szerint más közeli hozzátartozóját, valamint indokolt esetben a korlátozottan cselekvőképes gyermeket, az ítélőképessége birtokában lévő cselekvőképtelen gyermeket, illetve azt a családgondozót, aki a védelembe vétel során a családot gondozza, indokolt esetben környezettanulmányt készít, megvizsgálja a családba fogadás lehetőségét, az átmeneti nevelésbe vétel elrendelésének indokoltását, a gyermek elhelyezése, elhelyezésének megváltoztatása, illetve a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti per megindításának szükségességét.

Tárgy évben 3 alkalommal történt felülvizsgálat. A gyámhivatal az iratanyagokat megküldte a Békés Megyei Szakértői Bizottságához azzal, hogy tegyenek javaslatot arra vonatkozóan, hogy milyen döntést hozzon a gyámhivatal. Ennek eredményeként 1 gyermek esetében alkalmazta a gyámhivatal a családból történő kiemelés, két család esetében a védelembe vétel további fenntartására tett javaslatot.

Iskoláztatási támogatás felfüggesztése védelembe vétel elrendelésével

A törvényi szabályozásról

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvényt (továbbiakban: Cst.), valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt (a továbbiakban: Gyvt.) a tankötelezettség teljesítésével összefüggésben módosító 2010. évi LXVI. törvény (továbbiakban: törvény) 2010. augusztus 30-ai hatállyal bevezette az iskoláztatási támogatás jogintézményét. Az új jogintézmény célja a tankötelezettség teljesítésének, ezáltal a gyermek helyes irányú fejlődésének elősegítése. Ennek értelmében „a gyermek nevelésével, iskoláztatásával járó költségekhez az állam havi rendszerességgel járó nevelési ellátást vagy iskoláztatási támogatást (a továbbiakban együtt: családi pótlékot) nyújt.” (Cst. II. fejezet, 6. § (1) bek.)

Ha a gyermek nem teljesíti tankötelezettségét és összegyűlik 10 igazolatlan órája, az iskola ezt jelzi a gyámhatóságnak. A jegyzői gyámhatóság végzésben figyelmezteti a szülőt arra, hogy az adott tanévben mulasztott ötvenedik igazolatlan óra után el fogja rendelni az iskoláztatási támogatás felfüggesztését és ezzel egyidejűleg a gyermek védelembe vételét. Amennyiben a gyermek továbbra sem teljesíti tankötelezettségét és 50 igazolatlan órája összegyűlik, a jegyzői gyámhatóság – az iskola jelzése alapján – felfüggeszti az iskoláztatási támogatást és védelembe veszi a gyermeket. A jegyzőnek e körben mérlegelési lehetősége nincs. Az 50 igazolatlan óra automatikusan az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével és a gyermek védelembe vételével jár.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése esetén a gyermek után járó iskoláztatási támogatást a települési önkormányzat részére a Magyar Államkincstárban megnyitott családtámogatási folyószámlára utalja át a kincstár és nem a szülőnek. Az iskoláztatási támogatás felhasználásáról a jegyzői gyámhatóság által kirendelt eseti gondnok gondoskodik. Egy eseti gondnok egyidejűleg legfeljebb 10 gyermek vonatkozásában láthatja el feladatait.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése mellett továbbra is megmarad a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása a következő esetekben:

- o nem tanköteles gyermek elhanyagolása
- o tanköteles gyermeknek az iskolába nem járáson túli egyéb elhanyagolása (nem megfelelő ruháztatása, étkeztetése stb.)

A családi pótlék természetbeni formában történő biztosítását szintén módosította a törvény a következőknek megfelelően:

- o nem 1 évre, hanem legfeljebb 6 hónapra lehet elrendelni a természetbeni nyújtást
- o nem a családi pótlék legfeljebb 50%-át, hanem kötelezően a teljes összegét kell természetben nyújtani.

A törvény felhatalmazása alapján kormányrendeletben kell szabályozni a családtámogatási folyószámlán összegyűlt iskoláztatási támogatás felhasználását.

2010. szeptember 16. napjától - 2010. december 31. napjáig: 2 fő (2 család)

2011. január 1. napjától - 2011. május 31. napjáig: 8 fő (8 család)

Iskoláztatási támogatás felülvizsgálata

A 2010. szeptember 16. napjától hatályos, egyes gyermekvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 237/2010. (IX. 13.) kormányrendelet az alábbi rendelkezéseket tartalmazza. Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése határozatlan időre történik. Háromhavonként (3 tanítási hónapot magában foglaló időszakonként) és a tanév végét követően azonban a jegyzői gyámhatóságnak felül kell vizsgálnia, hogy továbbra is indokolt-e a felfüggesztés, azaz a gyermek helyzete rendeződött-e, teljesíti-e tankötelezettségét. A jegyzői gyámhatóság csak akkor szüntetheti meg a felfüggesztést, ha a felülvizsgálattal érintett időszakban a gyermek egy óráról sem hiányzott igazolatlanul.

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztésének időtartama alatt az iskoláztatási támogatás egy eset kivételével a családtámogatási folyószámlán gyűlik. A felfüggesztés megszüntetésekor az összegyűlt iskoláztatási támogatás – az eseti gondnok közreműködésével – természetben kerül a gyermek számára biztosításra. A természetbeni juttatást ekkor sem egyszerre, hanem a felfüggesztés időtartamával megegyező számú hónapra elosztva, részletekben kell nyújtani.

A kivételes, egyedi esetet a legrászorultabb, azaz rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül gyermekek jelentik. Ha rájuk tekintettel állapították meg az iskoláztatási támogatást, számukra a felfüggesztés időtartama alatt az iskoláztatási támogatás teljes összegét természetben kell nyújtani.

Az iskoláztatási támogatás megszüntetését követően a gyermek védelembé vételét még legalább a felfüggesztés idejével megegyező időtartamig, de legkésőbb a nagykorúság eléréséig fenn kell tartani, megelőzendő az újbóli tankötelezettség-mulasztást.

A közoktatási intézmény igazgatója az 50 tanóra igazolatlan mulasztásának tényét jelzi a gyámhatóságnak, egyúttal tájékoztatja a

- tankötelezettség nem teljesítésének okairól és a
- tankötelezettség teljesítésének elmozdítására vonatkozó javaslatáról.

A gyámhatóság az 50 óra igazolatlan mulasztásának tényét követően hivatalból megindítja az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztésére és a gyermek védelembé vételére irányuló eljárást, melynek befejezésére és a döntés meghozatalára 15 munkanapja van. Az eljárást attól függetlenül le kell folytatnia, hogy a 10 óras mulasztásról korábban értesítette-e az igazgató a jegyzőt, s végzésben figyelmeztetve lett-e a következményekre a támogatásra jogosult. Az eljárást abban az esetben is el kell kezdeni, ha az 50 óras mulasztásról szóló

értesítőhöz az igazgató nem csatolta a fenti két tájékoztató mellékletet. A mellékleteket az eljárás folyamán be kell szerezni, de amennyiben pótlólagosan sem kerülnek becsatolásra, az nem akadályozza meg a gyámhatóságot a döntés meghozatalában. A gyámhatóság az iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztéséről, egyúttal a védelemben vételről nem diszkrécionális jogkörben dönt. Amennyiben az igazolatlan hiányzások óraszámja eléri az ötvenet, a folyósítás felfüggesztését és a védelemben vételt mérlegelés nélkül, kötelezően el kell rendelni. Az igazoláson feltüntetett mulasztott órák számának helyességét – az ügyfél egyéb tartalmú nyilatkozata ellenére is – valósnak kell elfogadni, bizonyítást a mulasztott órák tekintetében nem szükséges lefolytatni.

A Ket. 50. § (5) bekezdésében akként rendelkezik, hogy „*törvény előírhatja, hogy a hatóság a határozatát kizárólag valamely bizonyítási eszközre alapozza*”. A Cst. 15. §-ában kimondja, hogy már a közoktatási intézmény igazgatójának jelzése alapján el kell rendelni a gyermek védelemben vételét és a teljes összeg iskoláztatási támogatás folyósításának felfüggesztését. Mivel e bizonyítási eszközt a Cst. megkérdőjelezhetetlenné teszi, így nem szükséges egyéb bizonyítási eszköz igénybevétele. A jegyzői gyámhatóság eljárását alapvetően az fogja meghatározni, hogy a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult-e vagy sem, valamint, hogy a gyermeket már védelemben vették-e vagy sem. Az iskola jelzésének beérkezését követően tehát ezekről kell először meggyőződni a jegyzőnek, ez fogja az eljárás további menetét meghatározni. A folyósítást határozatlan időre kell felfüggeszteni, annak kezd időpontja a döntés hónapját követő második hónap első napja. A támogatást – a részére megküldött jogerős döntés alapján – a Magyar Államkincstárnak a családi pótlékot folyósító regionális igazgatósága a helyi önkormányzat családtámogatási folyószámlájára fogja utalni.

Fennálló védelemben vétel esetén a jogerős határozatot közölni kell a családgondozóval, egyúttal fel kell hívni, hogy a felülvizsgált egyéni gondozási-nevelési tervet 30 napon belül küldje meg a gyámhatóság részére. A támogatás folyósításának felfüggesztéséről szóló határozat 8 napon belül fellebbezhető meg, s azt 15 napon belül bírálja el a megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala.

A másodfokú eljárásban vizsgálható, hogy a mulasztott órák száma, illetve a mulasztás ténye megfelel-e az igazolásban foglaltaknak, de – a két bekezdéssel fentebb leírtak alapján – ezt is csak oly módon javasolt megtenni, hogy a szociális és gyámhivatal egy újabb, 8 napon belül kiállítandó igazolás megküldését kéri a közoktatási intézmény igazgatójától. A szociális és gyámhivatalnak másodfokú döntésében rendelkeznie kell – a Gyer. 91/G. § (3) bekezdése alapján a határozata kelte függvényében meghatározott – új, folyósítást felfüggesztő időpontról.

A gyámhatóság részéről az a tapasztalatunk, hogy a családi pótlék és az iskoláztatási támogatás szigorításai nem hozták meg a várt eredményt, az ezzel kapcsolatos adminisztrációs feladatok nagyon időigényesek, problémát jelent a határidők betartása, mindezek mellett az a tapasztalat, hogy a pénzbeli ellátás megvonása ellenére sem szűnik meg az iskolai hiányzások száma. Sok esetben nem is a szülő hibás abban, hogy a gyermek nem jár iskolába, mivel otthonról a fiatalok elmennek, de az iskolába vagy nem érkeznek meg, vagy hamarabb távoznak, ebből adódnak a hiányzások.

Ideiglenes hatályú elhelyezés

Ideiglenes hatályú elhelyezés: ha a gyermek felügyelet nélkül marad, testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy önmaga súlyosan veszélyezteti, és azonnali elhelyezésre van szükség. Ideiglenes elhelyezésre hatásköre van még a jegyzőnek, gyámhivatalnak, rendőrségnek, az idegenrendészeti hatóságnak, a menekültügyi hatóságnak, ügyészségnek, bíróságnak, és a büntetés végrehajtási intézet parancsnokságának is. A gyámhatóság részéről ideiglenes hatályú elhelyezés a vizsgált évben nem történt.

Gyermekek családi jogállásának rendezése

Jogsabályi előírás szerint mind a gyámhatóság, mind a gyámhivatal jogosult a gyermek családi jogállásának rendezésére teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat felvételével. Amennyiben az anyakönyvvezető a szülő adatai nélkül anyakönyvezett gyermek születéséről küld értesítést, a gyámhatóság lefolytatja eljárását, ha nem sikerül a gyermek családi jogállását rendezni, úgy a gyámhivatal részére megküldi az iratanyagot további intézkedés megtétele céljából. (perindítás apaság vélelmének megállapítására)

2010. évben	
Az év folyamán az apa adatai nélkül anyakönyvezett kiskorúak száma	22
A jegyző által felvett teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal rendezettek száma	25
Az apa adatai nélkül anyakönyvezettek száma december 31-én (halmozott)	26

5. A gyámhivatal székhelye szerinti önkormányzat által készített átfogó értékelés tartalmazza a jegyzői gyámhatósági intézkedésekre vonatkozó adatokon kívül a városi gyámhivatal hatósági intézkedéseire, feladataira vonatkozó adatokat is.

2009. évben	2010. évben
Alapszámon iktatott ügyek: 92	Alapszámon iktatott ügyek: 117
Alszámon iktatott ügyek: 137	Alszámon iktatott ügyek: 792
Határozatok száma: 121	Határozatok száma: 586
Végzések száma: 12	Végzések száma: 79

Gyámhivatal hatáskörébe tartozó 2010. évben teljesített gyermekvédelmi feladatok:

Ideiglenes hatályú elhelyezés

2009. évben				
Beutaló szerv	Gyermekek száma	Gyámhivatali döntés		
		átmeneti v. tartós neveltek	Családjába visszakerült	3.személynél történő elhelyezés
Köröstarcsa Jegyzője	3	3	-	-
Kamut	1	4	-	1
Gyámhivatal	5	5	-	-

2010. évben				
Beutaló szerv	Gyermekek száma	Gyámhivatali döntés		
		átmeneti v. tartós neveltek	Családjába visszakerült	különlő szülőnél történő elhelyezés
Köröstarcsa Jegyzője	-	-	-	-
Kamut	1	1	-	-
Gyámhivatal	3	1	1	1

2010. évben illetékességi területünkön 3 gyermek érdekében történt ideiglenes hatályú elhelyezés. Gyámhivatal vizsgálatát követően 1 gyermeket a különélő másik szülőnél helyezett el bírői döntés alapján, a másik két esetben a Békés Megyei Szakszolgálat Szakértői Bizottságának javaslata alapján 1 kiskorút nevelőszülőhöz, míg 1 gyermeket saját családjába helyezett vissza. Az ideiglenes hatályú elhelyezett gyermekek száma a 2009. évhez képest csökkent.

Családba fogadás

Település	2009. évben családba fogadott gyermekek száma	Családba fogadás fenntartása	Összesen
Mezőberény	1	8	9
Köröstarcsa	0	1	1
Összesen:	1	9	10

Település	2010. évben családba fogadott gyermekek száma	Családba fogadás fenntartása	Összesen
Mezőberény	3	8	11
Köröstarcsa	0	1	1
Összesen:	3	9	12

Szülői felügyeletet gyakorló mindkét szülő, vagy a szülői felügyeletet egyedül gyakorló szülő kérelmére - jogszabályban meghatározott feltételek esetén - a gyámhivatal hozzájárulhat, hogy a gyermeket a szülők által megnevezett család átmenetileg befogadja, gondozza, nevelje.

2010. évben 3 gyermek családba fogadásához járult hozzá a gyámhivatal. A családba fogadás felülvizsgálatánál a gyámhivatal azt állapította meg, hogy 12 gyermek esetében annak

fenntartása továbbra is indokolt. 1 gyermek esetében megszüntetésre került a családba fogadás.

Átmeneti nevelés

2009. évben	Összesen:
Átmeneti neveltek	7
- nevelőszülőnél	6
Megszűnt (nagykorúvá vált)	2

2010. évben	Összesen:
Átmeneti neveltek	7
- nevelőszülőnél	6
Megszűnt (nagykorúvá vált, 3 személynél lett elhelyezve bírói úton)	2

2010. évben 7 gyermek esetében rendelte el a gyámhivatal az átmeneti nevelésbe vételt, így az ebben az ellátásban részesültek száma 35 főre emelkedett. A kötelezően előírt éves felülvizsgálatot a gyámhivatal valamennyi korábban átmeneti nevelésbe vett gyermek vonatkozásában megtette. A felülvizsgálat során a gyámhivatal egy esetben pert kezdeményezett szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt, melynek eredményeként 1 kiskorú gyermek a nagyszülő gondozásába került, egy átmeneti nevelt fiatal pedig önjogúvá válását követően került haza. Az elmúlt évek tapasztalatai sajnos azt mutatják, hogy a család nem igazán tölti be szerepét, elgondolkodtató, hogy az átmeneti nevelésbe vételi eljárást több esetben maga a gyermek, illetve fiataalkorú kezdeményezte amiatt, hogy a családjától elkerülhessen. A családjából kiemelt átmeneti nevelt gyermekek kapcsolattartása szüleikkel minden esetben biztosítva van, ezzel a jogukkal általában a jogosultak élnek is. A rendszeres kapcsolattartás egyébként is fontos feltétele annak, hogy a gyermekek visszakerülhessenek családjukhoz.

Tartós nevelés

2009. évben	Mezőberény	Köröstarcsa	Összesen
Tartós neveltek	-	9	9
gyermekotthonban	-	7	7
Megszűnt (nagykorúság)	-	0	0

2010. évben	Mezőberény	Köröstarcsa	Összesen
Tartós neveltek	-	9	9
gyermekotthonban	-	7	7
Megszűnt (nagykorúság)	-	1	8

Tartós nevelt gyermekek száma egy fővel csökkent, mivel egyik gyermek önjogúvá vált, de ezt követően is utógondozói ellátottként a rendszerben maradt. A gyámhivatal a tartós nevelésben lévő gyermekek esetében is évente elvégzi a vizsgálatot és dönt annak fenntartásáról, vagy megszüntetéséről.

Örökbefogadásra - átmeneti nevelésben lévő gyermek esetében - a 2010-es évben nem került sor.

A tartós nevelésbe vett gyermekeink esetében kapcsolattartás szabályozására nem került sor, mivel a gyermekek a szülők halála miatt kerültek tartós nevelésbe.

Átmeneti és tartós nevelt gyermekek gondozási díja

2009. évben	
Vizsgált szülők száma	24
Megállapított szülő/fő	16
Nem kötelezhető szülő/fő	8

2010. évben	
Vizsgált szülők száma	30
Megállapított szülő/fő	14
Nem kötelezhető szülő/fő	10

Átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek gondozási költségeihez a Családjogi törvény értelmében a tartásra kötelezhető szülő köteles hozzájárulni.

Szülő gondozási díjfizetési kötelezettségét is évente vizsgálja felül a gyámhivatal. Felülvizsgálatból megállapítható, hogy kevés azon szülők száma, akik gyermekük után gondozási díj fizetésére kötelezhetőek. Ha a gyámhivatal a szülő terhére gondozási díjat állapít meg sok esetben csak méltányolt összegben tudja megállapítani, és sajnos ennek megfizetését sem minden esetben teljesítik, ez csupán néhány szülő esetében rendszeres.

A szülő a gondozási díj fizetési kötelezettségét a lakóhelye szerint illetékes önkormányzat költségvetési számlaszámára köteles eleget tenni. A befizetett gondozási díj 60 %-a átutalásra kerül a gyermekvédelmi szakszolgálat számlájára, míg 40 % az önkormányzatnál marad. A gondozási díjhátralék behajtása iránt a szülő lakóhelye szerinti illetékes önkormányzat jegyzője köteles gondoskodni.

Utógondozás, utógondozói ellátás

2009. évben	
2009. évben megállapított/fő	1
Összes utógondozói ellátásban részesülő	5

2010. évben	
2010. évben megállapított/fő	3
Összes utógondozói ellátásban	

részesülő	8
------------------	----------

Átmeneti vagy tartós nevelés megszűnését követően gyámhivatal fiatal felnőtt utógondozó ellátását (utógondozással) abban az esetben rendeli el, ha

- létfenntartását önállóan biztosítani nem tudja, vagy
- nappali oktatás munkarendje szerint, vagy felsőfokú iskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat, vagy
- szociális bentlakásos intézménybe felvételét várja.

Utógondozói ellátást nevelőszülő, gyermekotthon, utógondozói otthon, külső férőhely biztosítja.

Otthonteremtési támogatás

2009. évben benyújtott kérelem	2	2009. évben kifizetett összeg
- megállapított	2	2 830 000.-Ft

2010. évben benyújtott kérelem	4	2010. évben kifizetett összeg
- megállapított	4	4.304.343.-Ft

Célja, hogy az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült fiatal felnőtt lakáshoz jutását, tartós lakhatása megoldását elősegítse. Támogatás felhasználható lakhatásra alkalmas lakás, családi ház, tanya vásárlására (építésére), lakhatóvá tételére, bővítésére, felújítására, bérlakás bérleti díjának kifizetésére, önkormányzati bérlakásának felújítására, bérleti jogviszony megvásárlására, államilag támogatott lakásprogramban való részvételre, otthonteremtést elősegítő hitelintézeti kölcsön egyösszegű törlesztésére, tartósan beteg, vagy fogyatékos felnőtt megfelelő ellátását biztosító bentlakásos szociális intézményben fizetendő egyszeri hozzájárulásra. Otthonteremtési támogatás megállapítása iránti kérelmet az elmúlt évben 4 esetben terjesztettek elő hivatalunknál.

Gyermektartásdíj megelőlegezése

2009. évben benyújtott kérelem, ebből	9	2009. évben kifizetett összeg
- megállapítás	8	1.681.136.-Ft
- elutasítás	1	
2009. évben megszűnt folyósítások	-	
2009.12.31-én megelőlegezésben részesültek száma	8	1.681.136.- Ft

2010. évben benyújtott kérelem, ebből	10	2010. évben kifizetett összeg
- megállapítás	6	2.687.000.-Ft
- elutasítás	-	
2010. évben megszűnt folyósítások	4	

2010.12.31-én megelőlegezésben részesültek száma	6	2.687.000.- Ft
--	---	----------------

Gyermektartásdíj megelőlegezésének akkor van helye, ha:

- a bíróság a tartásdíjat jogerős határozatában már megállapította,
- gyermektartásdíj összegének behajtása átmenetileg lehetetlen,
- a gyermeket gondozó szülő, vagy más törvényes képviselő nem képes a gyermek részére szükséges tartást nyújtani.

A különélő szülő kötelezettsége a gyermekeket gondozó törvényes képviselő (szülő, gyám) gondozása, nevelése alatt álló gyermek tartásához való hozzájárulás. Ha a szülő tartási kötelezettségének önként nem tesz eleget és a bíróság által megállapított gyermektartásdíj végrehajtása is eredménytelen, az állam megelőlegezi - a jogszabályban meghatározott feltételek esetén - a bíróság által megállapított gyermektartásdíjat. A gyámhivatal a megállapított összeg megelőlegezését 3 év időtartamra állapíthatja meg. Jogszabályi lehetőség alapján - kérelmezés esetén, - a gyámhivatal ezt 3 éves időtartamra ismét megállapíthatja.

Az elmúlt évben az állam általi tartásdíj megelőlegezésének továbbfolyósítására három esetben került sor. A gyámhivatal hatáskörébe tartozó valamennyi fent említett pénzügyi ellátások (otthonteremtési támogatás, gyermektartásdíj megelőlegezése) teljes fedezetét a központi költségvetés biztosítja.

Gyámhivatal feladat- és hatáskörébe tartozó gyermekek érdekében tett további intézkedések

A gyámhivatalnál intézett családi jogállás rendezése iránti ügyek

2009. évben tett intézkedések	
gyermek ügyében történt apai elismerő nyilatkozat felvétele,	78
gyermek családi jogállása rendeződött képzelt apa adataival,	2
gyermek érdekében történt perindítás apaság megállapítása iránt	2

2010. évben tett intézkedések		
1.	kiskorúak száma, akiknek családi jogállása a gyámhivatalban az év folyamán rendeződött	35
2.	gyermek ügyében történt apai elismerő nyilatkozat felvétele,	30
3.	Ebből (1-ből) gyermek családi jogállása rendeződött képzelt apa adataival,	-
4.	apaság bírósági megállapítása	5
5.	apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz való hozzájárulások száma	2

Örökbefogadás

Célja a családi kapcsolat, családi nevelés. Elsősorban olyan gyermekek családi nevelésének biztosítása, akiknek szülei nem élnek, vagy akiket a szülők nem képesek a társadalom elvárásának megfelelően nevelni. 2010. évben gyámhivatalunk a Szakszolgálat által előterjesztett iratok alapján 4 család esetében mondta ki alkalmasságukat arra, hogy amennyiben lehetőség adódik rá, gyermeket fogadhasanak örökbe. Az örökbefogadásra való alkalmasság kimondása két év időtartamra szól, melyet a gyámhivatal külön kérésre egy év időtartamra meghosszabbíthat.

Perindítás

Szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt két esetben nyújtott be keresetet a gyámhivatal, melynek eredményeként 1 gyermek a különélő másik szülőnél, míg egy kiskorú a nagyszülőnél nyert elhelyezést. A harmadik személynél történő elhelyezése esetében a gyámhivatal a gondozó nagyszülőt gyámként kirendelte.

Kapcsolattartás

Kapcsolattartás szabályozására az elmúlt évben többnyire az átmeneti nevelésben lévő gyermekek esetében került sor. Szabályozott kapcsolattartás végrehajtását az elmúlt évben nem kérték, nagyszülői kapcsolattartást egy esetben kezdeményeztek, de ez az ügy elkerült a gyámhivatalunktól, mivel más gyámhivalt jelöltek ki eljáró hatósággént.

Házasságkötés engedélyezése

2010-ben a gyámhivatalnál 16. életévét betöltött gyermek nem kezdeményezett eljárást házasságkötés engedélyezése iránt.

Gyámság

Szülői felügyelet hiányában a kiskorú gyermek gyámság alá tartozik. A gyámhivatal illetékességi területén 2010. évben 40 gyermek tartozott gyámság alá. 35 gyermek hivatásos gyám felügyelete alá tartozik, mivel állami gondoskodásban élnek, 1 gyermek harmadik személynél került elhelyezésre, 1 gyermek különélő személynél, illetve 3 kiskorú esetében családba fogadták őket és részükre a gondozó személy lett kirendelve gyámként.

Gondnokság

A gyámhivatal illetékességi területéhez tartozó településeken élő gondnokoltak száma, ügyeik intézése nagyfokú leterheltséget jelent. A korábbi évekhez hasonlóan emelkedik az ilyen ügyek száma és egyre több hozzátartozó jelenti be, hogy nem kíván élni a perindítási jogával, ezt a gyámhivatal részéről kéri kezdeményezni. A gyámhivatal az elmúlt évben 112 gondnokolt ügyében tett intézkedést, ezekben az ügyekben az évi számadások, valamint a sok esetben előforduló eseti számadásokkal kapcsolatos intézkedések időigényesek.

A gondnokoltak közül 69 fő az, aki cselekvőképességet korlátozó, míg 43 személy az, aki cselekvőképességet kizáró gondnokság hatálya alatt áll. A gondnoki tisztséget betöltő személyek általában a gondnokoltak hozzátartozói közül kerülnek ki, (72 fő) míg 40 fő gondnokolt esetében a gondnoki tisztséget hivatásos gondnokok látják el. Gyámhivatalunknál két tiszteletdíjas hivatásos gondnok látja el a gondnokoltak törvényes képviselőjét, ezen gondnokoltak nagy része állami gondoskodásból kikerült, fogyatékos fiatal, akiknek nincs hozzátartozója, vagy nem tartja a családdal a kapcsolatot. (42 fő) Ezek a fiatal felnőttel a MÉCSES Egyesület Lakóotthonának gondozottjai.

Vagyonkezelés

A gyámhivatal feladatai közül jelentős részt képvisel a kiskorúak, illetve a gondnokoltak vagyonának kezelése. A gyámhivatal felügyeli ezen személyek készpénzvagyonának gyámi

fenntartásos betétben, vagy folyószámlán történő elhelyezését, annak felhasználását.

A gyámhivatal nyilvántartása szerint 2010. december 31-én 192 gyermek és 63 gondnokolt rendelkezett ingatlannal, valamint 32 kiskorúnak és 42 gondnokoltnak volt gyámhatósági fenntartásos betétben elhelyezett készpénzvégyona. A gyámhivatal által felügyelt betétekben elhelyezett összeg jelentős értéket képvisel. (23.948.867.-Ft.)

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

Szakmai ellenőrzések tapasztalatai:

A Dél-alföldi Regionális Államigazgatási Hivatal Szociális és Gyámhivatala, illetve annak felkérésére a Békéscsabai Kistérségi Életfa Szociális Szolgáltató Központ, mint módszertani feladatokat ellátó intézmény 2010. május 18-án 25-én és 27-én tartott a Humánsegítő Szolgálatnál helyszíni hatósági és szakmai ellenőrzést.

Az ellenőrzés megállapította, hogy a gyermekjóléti szolgálat a működéséhez szükséges dokumentációval (alapító okirat, szakmai program, SzMSz, munkaköri leírások, működési engedély) rendelkezik.

Valamennyi település vonatkozásában a tárgyi feltételek megfelelőek. A személyi feltételek vonatkozásában a bélmegyeri családgondozó végzettsége nem felel meg a vonatkozó jogszabályban előírtaknak.

Megítélésük szerint Mezőberény, mint gesztor település és a társult települések családgondozói között jó munkakapcsolat alakult ki. Megfelelő szakmai összhang, segítőkészség érzékelhető a kollégák között, mely elismerésre méltó.

A családgondozók munkájukat rendkívül nagy precizitással, az 1997. évi XXXI. törvényben, valamint a 15/1998. (IV. 30.) NM rendeletben foglaltaknak megfelelően, a gyermekek mindenekfelett álló érdekeit szem előtt tartva végzik. Tevékenységükre jellemző a pontosság és a nagy szakértelem.

A gyermekjóléti szolgálat megfelelően tájékoztatja a lakosságot az elérhetőségről, fokozott figyelmet fordít arra, hogy minden lakoshoz eljusson az információ a szolgáltatásaikról. A szolgálat nagy hangsúlyt helyez a preventív jellegű szabadidős programok szervezésére. Ezen kívül kiemelhető a jó együttműködés a jelzőrendszer tagjaival.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

Mind a gyámhatóság és a gyámhivatal munkáját nagyban segítik a Gyermekjóléti Szolgálat, az Általános Iskola ifjúságvédelmi felelőse, valamint a jelzőrendszer tagjai. A jó munkakapcsolat és az együttműködés elengedhetetlen, ezért fontos a továbbiakban is a fent jelzett tagokkal az együttműködés még hatékonyabbá tétele. Valamennyi jelzőrendszeri tag kötelessége, hogy munkája során tevékenyen részt vegyen a gyermekvédelemben, információi közlésével megalapozza a hatóság döntéseit. Munkánk során rendszeresen részt veszünk a Gyermekjóléti Szolgálat által koordinált konkrét családi ügyekben történő

esetmegbeszéléseken, jelzőrendszeri megbeszéléseken, illetve az évenként megtartásra kerülő gyermekvédelmi beszámolókon. Ezek a megbeszélések szintén a kiskorúak érdekében történnek, hiszen így több szakember véleményére, javaslatára alapozva kerülnek meghozatalra a döntéseik.

Gyermekjóléti szolgálat jövőbeni tervei, elképzelései

Szolgálatunk a jövőben is fontos feladatának tekinti az alaptevékenységeken túl a preventív jellegű programok szervezését, így a nyári napközis tábort, a Kamasz Klub további működtetését, az ünnepi alkalmakra való készülődések megszervezését, a karácsonyi adománygyűjtést és osztást, a munkanélküliek körében a háztáji növénytermesztés segítését. Szükségét látjuk a településen a jelentős adósságokkal küzdő családok számára az adósságkezelési szolgáltatás bevezetésének.

Pályázati támogatástól függően terveink között szerepel a gondozásban lévő gyermekek szüleinek bevonásával csoportfoglalkozások létrehozása, melynek célja a szülői felelősségvállalás előhívása.

Bölcsőde jövőbeni tervei, elképzelései

A Dél-alföldi Operatív Program pályázati támogatásának köszönhetően 2011. május elsejével a Puskin u. 11. sz. alatt megnyitotta kapuit az új, 56 férőhelyes bölcsőde, ahol a jelenlegi szakmai programban foglalt feladatokon túl az intézmény vállalja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátását, játszócsoport működtetését, valamint pszichológus és logopédus alkalmazását.

A Munkácsy utcai bölcsőde 10 férőhellyel továbbra is fennmarad.

Védőnői Szolgálat jövőbeni tervei, elképzelései

Szülők iskoláját szeretnénk beindítani, ahol felkelthetjük a szülőkben az igényt és az érdeklődést a pozitív életvitel befogadására. Ezek után kifejezetten gyakorlatias életvezetési ismeretek, pozitív minták bemutatása következne a saját környezetéből.

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

Bűnmegelőzési programmal rendelkezik önkormányzatunk. A Rendőrség munkatársai évek óta megjelennek az iskolákban és a DADA programot, valamint az iskola rendőre programot ismertetik.

A Békés Megyei Rendőr-főkapitányság – Megyei Balászet-megelőzési Bizottság által 2005-ben indított program keretében idén májusban ismét munkába állnak a „Zebra zsaruk”.

A programban 10 általános iskola 100 diákja vesz részt.

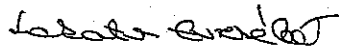
Feladatuk, hogy az iskolájuk közelében lévő kijelölt gyalogos-átkelőhelyen, az iskolába érkezés időszakában, reggelenként 7 óra 15 perc és 7 óra 55 perc között egyenruhás rendőr felügyelete mellett segítsék társaik biztonságos közlekedését, ügyeljenek arra, hogy az iskolába érkezők a zebrákon, szabályosan keljenek át az úttesten. Figyelnek a kerékpárral

érkezőkre is, és ha szabálytalanságot észlelnek, tegyék szóvá azt. A „Zebra Zsaruk” egy kék színű formaruhában teljesítenek szolgálatot.

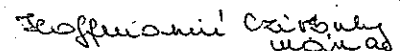
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, dropprevenció stb.).

Településünkön 57 civil szervezet működik, mely kulturális, szociális, sport, egészségügyi és egyéb szabadidős tevékenységi területet fog össze.

Mezőberény, 2011. május 18.

Lakatos Erzsébet
vezető főtanácsos

Kovács Edina
igazgató

Hoffmanné Czirbully Mária
szociális ügyintéző

